STICUSA
KNIPSELKRANT 103

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN
Dinsdag 12 november 1985

St. Maarten's Vlag voor het eerst in top

(van onze korrespondentie)

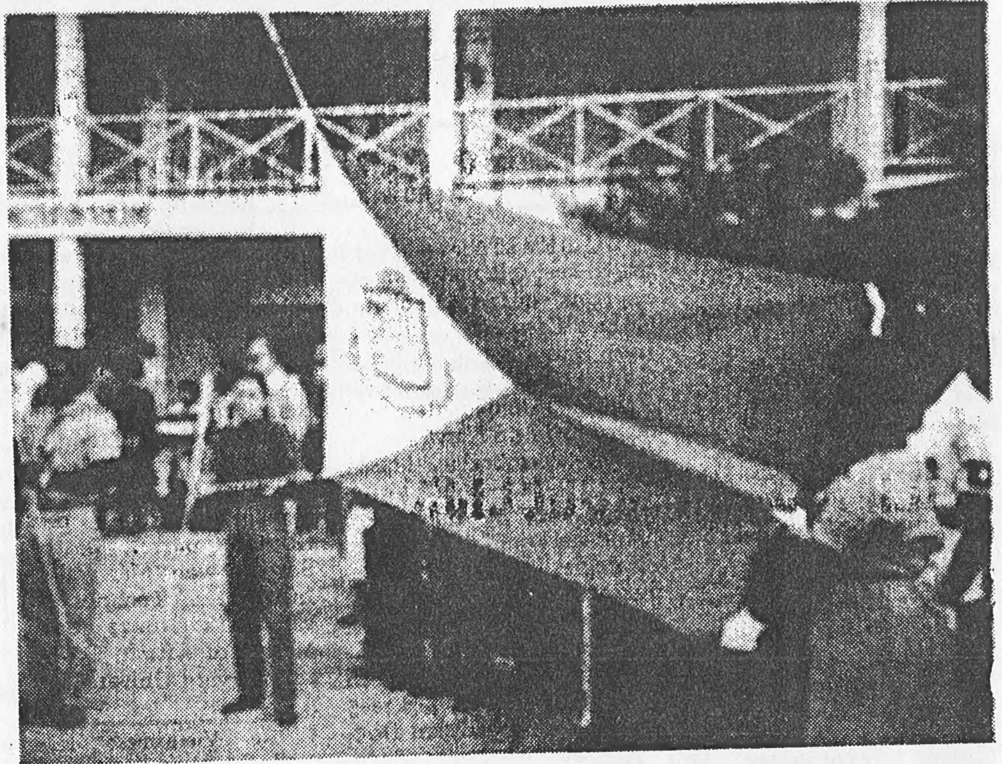
PHILIPSBURG – Het is bijna traditioneel, dat op St. Maartendag, 11 november bepaalde bijzonderheden plaats vinden. Dit jaar waren er 3 historische aktiviteiten, te weten het officieel in gebruik nemen van de St. Maartense vlag, de opening van de Clem Labega Plaza, en de overdracht en opening van de uitbreiding Juliana Luchthaven.

Velen hadden zich op de onlangs -- in minder dan 2 weken -- aangelegde parkeerplaats voor het bestuurskantoor begeven, om de ceremonies rond het hijsen van de St. Maartense vlag en de onthulling van een plaquette door Claude Wathey en Clem Labega bij te wonen.

Het programma omvatte de zegening van de vlag door afgevaardigden van de kerken, presentatie van het St. Maarten volkslied, het hijsen ervan door de jeugdige ontwerpster Rosie Richardson bijgestaan door leden van de Boys en Girls Brigade, speeches door Claude Wathey en gezaghebber Richardson en het eren van Clem Labega voor zijn bijdrage in de economische ontwikkeling van het eiland. Als bewijs hiervan werd de lokatie het bestuurskantoor naar hem genoemd.

De plechtigeheid werd afgesloten met een defilee door alle geuniformeerde groepen voor de vlag.

Onder de aanwezigen bevonden zich Minister H. Croes, lands- en eilandsautoriteiten, gasten en het volk, voor en door wie dit gebeuren plaatsvond.

PHILIPSBURG – Het hijsen van de nieuwe St. Maartense vlag op St. Maarten's Dag, 11 november 1985 door Rosie Richardson (links) en leden van de Boys & Girls Brigade.

AMIGOE
WOENSDAG 13 NOVEMBER 1985

Kunstkring organiseert jubileum festival

WILLEMSTAD— De Curaçaose Kunstkring organiseert in verband met haar 50-jarig jubileum een drietal uitvoeringen, die gebracht worden onder de naam 'Jubileum Festival Kunstkring". Het eerste evenement op 15 november is een uitvoering van het befaamde ballet van het Teresa Carreño Theater uit Caracas. Dit ballet is op 16 november op Aruba te zien in het Cas di Cultura.

Op 16 november treedt het Orquesta Sinfonica Juvenil Simon Bolivar, eveneens uit Caracas op. Het orkest bestaat uit 127 leden. Onlangs won dit orkest de eerste prijs op het Internationale Festival voor Jeugdorkesten.

Het jubileum Festival wordt op 19 november afgesloten met een piano- recital van Harold Martina. Gezien het feestelijke karakter van deze laatste avond is het programma grotendeels licht en sprankelend gehouden.

De toegangsprijs voor leden en studenten bedraagt 7,50 en 10 gulden voor niet- leden. De kaarten zijn verkrijgbaar bij Complete Kitchen, VGKS, Mensing's Caminada, Van Dorp Promenade, Van Dorp Eddine en bij Centro Pro Arte.

Amigoe
WOENSDAG 13 NOVEMBER 1985

Nieuw Kinderboek uitgegeven

WILLEMSTAD— Deze week verschijnt het boekje met kinderversjes "fruta i berdura fresku", geschreven door Yerba Seku, geïllustreerd door Pim Elizabeth en uitgegeven door Eduka print. Het boekje bevat ritmische gedichtjes die jonge kinderen op een leuke wijze met de namen van fruit en groente bekend maken, zowel qua vorm als gebruik. Het boekje gaat vijf gulden kosten en zal in de boekhandels verkrijgbaar zijn.

"Ik zie geen enkel spoor, waarschijnlijk leidt de duivel mij in deze dorre vlakte...."

ADRIAN STAHLECKER EXPOSEERT IN CURACAOS MUSEUM

(Door Hans J. Vaders
B&N korrespondent Nederland)

Vijftien jaar geleden was prinses Irene van Lippe Biesterfeld het favoriete model van de Haagse portret-kunstenaar Adrian Stahlecker. Schilderij na schilderij penseelde hij in zijn mondaine studio aan de Spaanse Costa Brava van de ex-echtgenote van Hugo van Bourbon - Parma. Sindsdien heeft de markant gecoiffeerde artiest zijn liefde voor deze eens zo schone telg van het Huis Oranje enigszins verloren.....

Stahlecker exposeert op initiatief van Gevolmachtigd Minister Gualberto "Boy" Hernandez in het Curacaos Museum en het C.C.C. In het Curacaos Museum vindt donderdag 14 november om half negen 's avonds de officiele opening van zijn tentoonstelling plaats.....

Adrian Stahlecker is zichtbaar geëmotioneerd wanneer ik hem spreek in zijn nieuwe, ruime atelier aan de mondaine Haagse Gevers Deynootweg. Onderwerp van gesprek: de Tweede Wereldoorlog die hij als jong jongetje zeer bewust meemaakte.

"De oorlog", zegt de flamboyante kunstenaar nadenkend, "die heeft op mij als kind een enorme indruk gemaakt. Dat hing natuurlijk ook samen met de oorspronkelijk Duitse afkomst van mijn familie. Ik kan mij nog als de dag van gisteren herinneren dat kort na afloop van de oorlog mijn moeder mij in een parade liet meelopen in een Tirolerpakje. Wist dat mens veel... Want bij nader inzien bleek dat niet zo geslaagd. Alles wat maar enigszins riekte naar Duitsland werd met weerzin bekeken.

Maar de oorlog. Jarenlang heb ik die periode in mijn leven willen verdringen. Ik vond het een angstaanjagende tijd. Ook daarna, toen die nationaal - socialisten, die NSB-ers opgepakt werden. Die moesten dan op een stuk land werken. Eten werd niet verstrekt. En dan hielden verzetsmensen er een hengel boven met een worstje eraan.

Pure armoede

Wat ik mij nog meer herinner? Veel grijze en zwarte uniformen. Hele straten die afgezet werden. Razzia's. Fanatieke soldaten met spijkerlaarzen en schietklare geweren, die soldaten die ons huis binnendrongen op zoek naar Joodse onderduikers. En natuurlijk mijn vriendje Keesje Pet, die op de Haagse Prinsengracht werd doodgeschoten nadat hij een brood gestolen had..

Het was bij ons thuis in de Schilderswijk", aldus de energieke artiest, "een pure armoede. En misschien kreeg ik juist door die onbeschrijflijke armoede belangstelling voor het vreemde en extravagante.

Bijvoorbeeld voor de actrice en zangeres Marlène Dietrich en in latere jaren voor Mathilde Willink, toen de vrouw van de bekende schilder Carel Willink. Ja, de vrouwen die mij ronduit fascineren zijn altijd een soort pronkerige paradijsvogels met alles erop en eraan.

Ik houd niet zo van al die zogenaamde sex-symbolen zoals Marilyn Monroe en Jane Mansfield dat waren. Marlène Dietrich had meer die glamour -- uitstraling dacht ik. Ze had niet van die enorme borsten en het daarbij behorende lichaam. Nee, alles was zeer beschaafd.

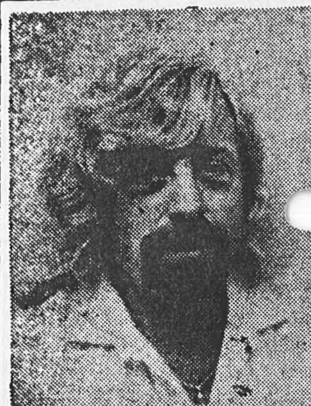
Vlak na de première van haar beroemdste film "De blaue Engel" vertrok Dietrich naar Amerika. De film werd nota bene nog gemaakt door een joods regisseur Joseph von Sternberg, en, en dat was het vreemde van de zaak, de film werd gefinancierd door de Duitse staalmagnaten en oorlogsproducenten Thyssen en Krupp.

Angsten en frustraties

In mijn vroegere Dietrich - schilderijen", zegt de excentrieke schilder bedachtzaam aan een glas rode wijn nippend, "zie je dan ook duidelijk, zij het op de achtergrond, de opkomst van zo'n figuur als Adolf Hitler met zijn bruine kliek. Marlène Dietrich is dan een soort van contrast. Al die nazi's, die afschuwelijke Hitlerbonzen brengen de "sieg heil" groet en Dietrich zie je dan in de bekende poses, zoals bijvoorbeeld met dat onafscheidelijke sigarettenpijpje in de mond. Dus wat achteloos.

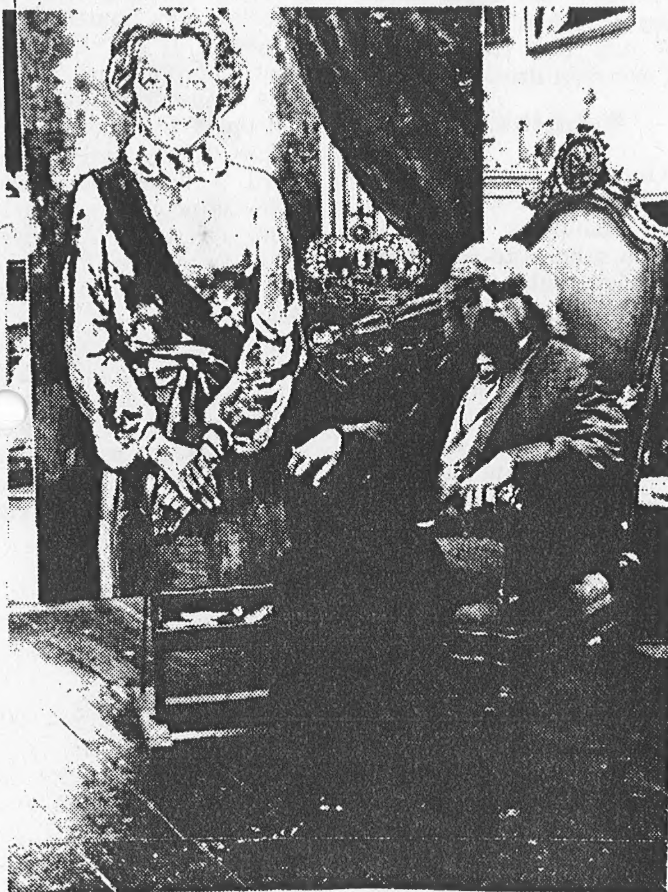
En nu, datgene wat ik op het doek zet, natuurlijk afgezien van mijn koninklijke portretten en stillevens, dat zijn die steeds weer terugkerende angsten en frustraties. Die probeer ik dan als een soort therapie van mij af te schilderen.

Jarenlang heb ik helemaal niets willen weten van die wereldoorlog. Het was die angst, die verschrikkelijke, wurgende angst, die ik als jongetje van amper vijf jaar heb gehad. Je probeert zoiets te verdringen, maar het komt bij mij steeds weer terug, al dateren al die gebeurtenissen van veertig jaar her.

WILLEMSTAD - In het kader van de Culturele Samenwerking tussen de Nederlandse Antillen en Nederland zal op donderdagavond, 14 november 1985, om 20.30 uur in het Curacao's Museum een expositie worden gehouden van werken gemaakt door de bekende kunstenaar Adriaan Stahlecker. Zijn werken bestaan uit schilderijen en pastels waaronder portretten van zeer prominente Nederlanders, stillevens en landschappen. Deze expositie is mogelijk geworden door de samenwerking tussen de Sticusa en het Antillenhuis, waarbij vooral de bemiddelende rol van de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen in Nederland, mr. G.T. Hernandez is opgevallen. Mede op zijn initiatief is het een en ander tot stand gekomen. Op deze avond zal daarom aan de heer Hernandez een schilderij worden aangeboden, die hij namens de bevolking van de Nederlandse Antillen in ontvangst zal nemen. De tentoonstelling duurt van 14 november tot en met 26 november 1985.

Die ongelofelijke angst. Het was bij ons de frontlinie. Vl-raketten werden bij ons in de buurt afgeschoten. En dan mijn Duitse achternaam, waarmee iedereen de spot dreef. Terwijl mijn over –overgrootvader al in de achttiende eeuw als Zwitserse gardist door stadhouder Willem V naar Nederland was gehaald.

Adrian Stahlecker in zijn Haagse atelier.

Over die oorlog heb ik nu nog angstdromen. Dan word ik 's nachts badend in het zweet wakker. Ik heb tijden onder de valium gezeten, al gaat het nu veel beter", aldus Stahlecker.

Idi Amin

Het schilderen van Dietrich –werk is één aspect van de veelzijdigheid van de gevoelsmens Stahlecker. Zijn andere passie en grote liefde zijn portretten, bijvoorbeeld portretten van Koningin Beatrix en in het verleden van Prinses Irene.

Stahlecker: "Ik schilder graag mensen. Ik probeer in mijn werk aan te geven wat achter die bepaalde, unieke mens zit, zonder onderscheid des persoons. Ik zal de mens op het moment dat ik hem of haar schilder ook nooit veroordelen.

Om twee extreme voorbeelden te noemen. Stel dat ik in het verleden een opdracht zou hebben gekregen van die afschuwelijke Idi Amin van Uganda, of van ex-keizer Bokassa van de Centraal Afrikaanse Republiek, dan zou ik niet hebben geaarzeld. Dan had ik zo'n opdracht aangenomen, ondanks het feit dat ik de daden van dit soort mensen verafschuw.

Maar ik wil dan bij wijze van spreken de achtergrond, de beweegredenen van die persoon zoeken. En dat is mijn goed recht als kunstenaar vind ik.

Masochiste

In 1975 trad Marlène Dietrich op in Amsterdam. Dat was tevens de eerste maal dat ik Mathilde Willink, die later zo tragisch aan haar einde kwam, ontmoette. Ik vond haar een fascinerende verschijning met al die vreemde, veel kleurige gewaden.

Maar haar persoonlijkheid? Mathilde was duidelijk een totaal-produkt van andere mensen. Een creatie", vervolgt Adrian Stahlecker, "van schilder Carel Willink, die toentertijd met haar getrouwd was, en de Chinese mode-ontwerpster Fong Leng. Soms vind ik de kleding die Fong Leng ontwerpt wel mooi, maar niet alle, omdat het bepaalde dingen bij een vrouw te veel accentueert, zoals de kunstmatige verbreding van heupen of borsten die platgedrukt worden.

Fong Leng is ook verre van uniek. Als je in de twintiger jaren zag wat bijvoorbeeld iemand als Bakst ontwierp voor het Diagjew-ballet, het Ballet Russe, dan zie je dat Fong Leng daar eigenlijk wel door geïnspireerd is. Zij is voor mij meer een combinatie van Bakst en een souvenirshop van onduidelijke kwaliteit in Hong Kong. En Mathilde Willink wilde gebruikt worden als een uithangbord. Ze was geestelijk gezien een pure masochiste. Ze genoot ervan. Ze wilde de grote actrice spelen, het middelpunt van alles en bewonderd door iedereen. Haar grote rollen speelde ze in de pauze van een schouwburgvoorstelling of voordat het theater begon. Dan straalde Mathilde wanneer al die mensen haar aanstaarden.

Zwaar depressief

Op een gegeven moment", onthult Stahlecker, "heb ik echter het contact met Mathilde volledig af moeten kappen. Ik stond voor de keus, voor mijzelf of met huid en haar voor Mathilde. Daar heb ik veel problemen mee gehad. Nachtenlang lag ik te piekeren. Ik werd moddervet van de nervositeit. Kortom, een afschuwelijke tijd.

En ieder moment dacht ik dat de telefoon overging... Mathilde... Ik kon het zo niet langer volhouden en zag totaal geen toekomst meer voor mijzelf. Ik zou door haar worden opgeslokt dacht ik. Er zou niets meer overblijven van mijn eigen persoonlijkheid. Ik zou alleen nog maar achter Mathilde zijn aangelopen en haar hebben verzorgd en verpleegd.

Want het was eigenlijk in wezen een zwaar zieke, depressieve vrouw. Zo herinner ik mij, dat zij op een avond weer één van haar aanvallen had. Ik had haar achtergelaten in het bekende Haagse hotel "Des Indes", waar zij altijd logeerde. We hadden ruzie gemaakt. Midden in de nacht gaat bij mij de telefoon. Ik terug naar het hotel en ja, daar lag ze, volledig onder het bloed. Ze had weer één van die toevallen gekregen en haar hele kamer kort en klein geslagen.

Dan huilde ze: "Ik ben geestelijk en lichamelijk in verval. Ik heb geen zin meer om verder te leven, want niemand kan van mij houden en mij in stand houden".

De bejaarde schilder Carel Willink bleek een groot probleem. Die had juist een nieuwe vrouw, de niet bovenmatig getalenteerde fijnschilderes Sylvia Quiël. Voor Willink werd Mathilde op een gegeven moment alleen maar een enorme last. Hij heeft zelfs nog een proces gevoerd waarin hij Mathilde wilde dwingen zijn naam niet langer te gebruiken. Toen wilde ze met mij trouwen...

Ik heb toen", merkt de energieke kunstenaar op, "natuurlijk met mijn advocaat overlegd. Er zouden van tevoren contracten opgesteld moeten worden, zodat ik niet van de ene dag op de andere grote sommen geld aan alimentatie zou moeten betalen, mocht het fout lopen. Maar mijn advocaat heeft mij die hele trouwerij ten stelligste afgeraden en die raad heb ik opgevolgd.

En Mathilde? Mijn naam vond ze wel mooi. Ja, dat had haar best aardig geleken Mathilde Stahlecker.

Bezig met de dood

Door die verhouding met Mathilde raakte ik helemaal uitgeloogd van binnen", bekent de bekende schilder. "Wanneer zich dat had voortgezet dan was het vermoedelijk afgelopen geweest met mij. Dan had ik waarschijnlijk alles in één grote klap verloren. Ik was het uiteindelijke slachtoffer geworden.

Er was niemand anders voor deze vrouw te vinden. Mathilde heeft het nog geprobeerd bij de Spaanse schilder Salvador Dali. Ze correspondeerde met hem, maar per slot van rekening is het niets geworden.

En plotseling was het allemaal op, was het allemaal weg. Mathilde leef-

Vervolg z.o.z.

de op kosten van iedereen, van Jan en Alleman die zij maar op haar glitterende pad tegenkwam. Haar appartement in Amsterdam had een brokkelige vloer. Er stond niets in, behalve een paar hemelbedden en kasten die uitpuilden van de kleren. En overal verspreid make-up artikelen. Ronduit, het was er een kolossale bende.

Die laatste tijd sprak ze met mij steeds meer over de dood. Met van die hemels glinsterende ogen. Ze was steeds met die dood bezig. Mathilde vond dat erg boeiend, maar ikzelf dacht daar wat angstiger over. Later, later ben ik het anders gaan benaderen. De dood van mensen. Ik interesseer mij nu veel intenser voor de levens van overleden mensen. Vandaar dat mijn boekenkast uitpuilt van de biografieën.

Slaaptabletten en whiskey

Ik heb overigens nooit gedacht dat Mathilde het lef zou hebben om zelfmoord te plegen. Dat is ook nog nooit helemaal opgelost. Er was een pistool in het spel. Maar was het zelfmoord of moord? Ik weet het niet.

Mathilde Willink was een forse, sterke vrouw. Dat moet ze ook wel geweest zijn, want de hoeveelheid medicijnen die ze innam was niet normaal meer. Minstens vijftien slaaptabletten per dag, gecombineerd met een groot aantal glazen pure shisky. Ze at op den duur ook vrijwel niets meer, alleen wat zoetigheid. Tot slot heeft dat forse lichaam natuurlijk nee gezegd en toen was het meteen afgelopen.

Maar zelfmoord? Ik weet wel dat Mathilde een ontzettende angst had om oud te worden. Een vrouw, van een jaar of vijftig, nou ja, dat was iets oerouds, bijna iets fossiels volgens haar. Als ze zo iemand tegenkwam dan lachte ze wat schaapachtig. Ik geloof dat dit wel in alle vrouwen zit, die angst om ouder te worden. De angst om er verlept uit te zien en om niet meer begeerd te worden.

De vrouwen die zich door mij willen laten schilderen, willen er altijd jonger uitzien. Ik zeg dan altijd: "iedere rimpel die ik schilder heb je verdiend. Het vertelt iets over je leven".

Als je iets van die rimpels weghaalt blijft er ook niets meer over van het verleden.

Ja, Marlène Dietrich had ook altijd iets. Bijvoorbeeld de gegevens in haar paspoort die niet klopten. En de laatste jaren droeg ze enorme pruiken. Onder zo'n pruik had ze cello-tape zitten, waarmee ze de kraaiepoten uit haar gezicht optrok... Dat ouder worden is voor een vrouw waarschijnlijker moeilijker dan voor een man".

Excessief drinken

Adrian Stahlecker heeft zowel in Spanje, waar hij jarenlang aan de Costa Brava woonde, als in de Haagse residentie een galerie annex restaurant gedreven. In zijn "Nostalgia" aan de Javastraat waren vele politici, soms "klapwiekend van de whisky", kind aan huis. De toenmalige minister van Defensie Hans van Mierlo parkeerde zijn van vele antennes voorziene limousine zelfs meermalen op het trottoir voor de deur. In die periode had hij veel contact met de niet zo lang geleden aan maagkanker overleden keizer van het Napolitaanse lied, de tenor Willy Alberti.

Stahlecker: "Willy Alberti mocht op een bepaald moment, toen hij al een paar maal met ernstige klachten in het ziekenhuis had gelegen niet meer drinken. Althans geen alcohol. Maar ja, je weet hoe dat gaat, hij hield er zich totaal niet aan. En dan wordt het natuurlijk vreselijk triest allemaal. Wanneer je altijd al het nodige gedronken hebt en het mag dan helemaal niet meer, dan ga je compleet voor de bijl. Uiteindelijk denk ik, dat dat verbod zijn ziekte-proces wel enigszins bespoedigd zal hebben..."

Stahlecker weifelend: "Zelf ben ik met drinken begonnen toen mijn compagnon Jan Neurdenburg en ik die zaak in Spanje, in Callafels hadden. Hoe dat gaat? Je koopt een klein huis. Je begint met een gering kapitaal, en opeens zit zo'n zaak vol van vroeg in de morgen tot 's avonds laat. Zo begint dat.

Op een gegeven moment kwamen er meestal rond de 250 eters op een avond, de volle zeven dagen in een week. Al ben je dan jonger, het valt niet mee en toen ging ik aan het drinken. Want je was in de avonduren al moe en je moest wel fit blijven. Het werd op den duur dan ook een soort van verslaving. Ik dronk dan vaak", aldus de gesoigneerde artiest, "om in de stemming te raken in een paar uur een fles cognac leeg. Ja, excessief drinken..

Problemen

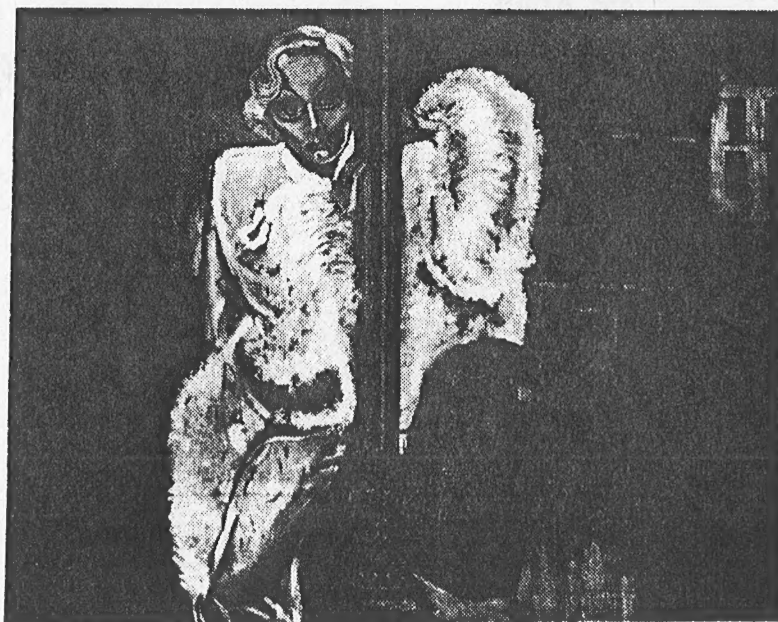
Om een uur of twee à drie in de ochtend", vervolgt Stahlecker, "stapte ik dan in mijn auto, een paar peppillen slikken en dan ging ik nog verder door, terwijl ik dezelfde dag weer vroeg moest beginnen. En na een paar uur slaap weer een cognacje om wat op te knappen. Want je moet in een zaak altijd in de stemming zijn. Vandaar die drank om spanningen af te reageren.

Dat zette zich eigenlijk door in Den Haag. Bijvoorbeeld problemen met de belastingen die niet zo één twee, drie op te lossen waren. In wezen ben ik een aantal jaren door de belastingdienst in Nederland helemaal gesloopt en kapot gemaakt. Iedereen kon zien dat de economie terugliep, maar de belasting komt dan met allerlei abstracte aanslagen die kant noch wal raakten. En wanneer je accountant dan ook nog grote flaters maakt? Waar blijf je dan?...."

Momenteel is Stahlecker weer in wat rustiger vaarwater aangeland. Kortgeleden opende hij een nieuw restaurant, met daarboven zijn atelier, in de oude Scheveningse villa "Fedora".

"Vandaar", stelt een gedreven Stahlecker, "dat ik met een schoon en opgeruimd gemoed naar de Antillen kan komen. Deze expositie in het Cultureel Centrum en het Curaçaos Museum noem ik zelf uniek. Daarnaast, en dit is niet minder interessant, word ik door mijn vriend José Capricorne in de gelegenheid gesteld enige lessen te geven op de Academie voor Beeldende Kunsten. Daar ben ik zeer enthousiast over. Zelf denk ik wel eens: Leef maar bij de dag, carpe diem, kome wat ko[…] gaat. Zelf zie ik nog ge[…] duidelijk spoor... Waarschijnlijk leidt de duivel mij in deze dorre wereldvlakte...

Marlene Dietrich had meer die glamour-uitstraling.

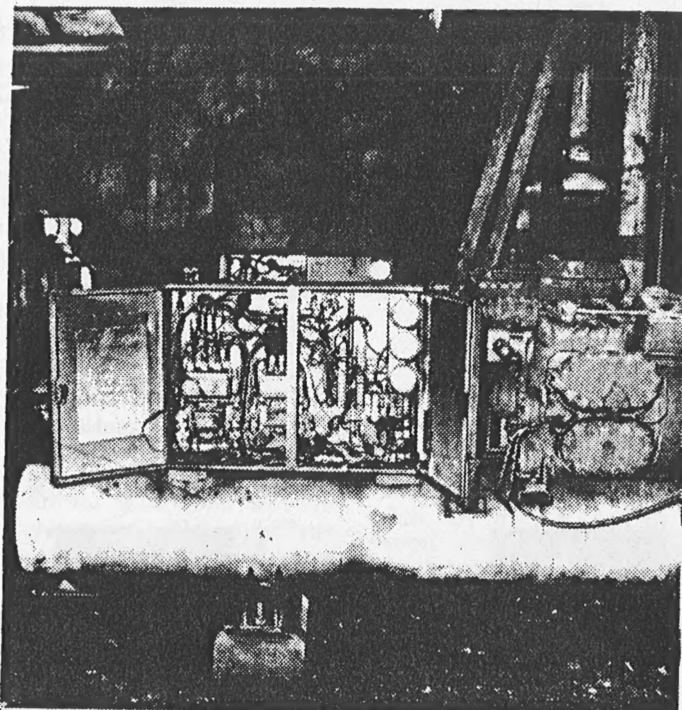
DE BEURS Vrijdag 15 november 1985

Cas di Cultura vs Vrijheidsplein

ORANJESTAD - Kort geleden is begonnen met de aanleg van het Vrijheidsplein achter Cas di Cultura, waar op 6 januari aanstaande de plechtigheden in verband met de status aparte moeten plaatsvinden. De werkzaamheden worden uitgevoerd door de Arubaanse Wegenbouw Maatschappij en de Bouwmaatschappij Aruba, terwijl architect ir. Richard Eman als coordinator optreedt.

Nu blijkt echter dat door het plein de achteringang van Cas di Cultura helemaal buiten werking is gesteld. Met andere woorden, in de toekomst zullen optredende artiesten hier geen gebruik van kunnen maken en zal hier ook geen vracht afgeleverd kunnen worden, zoals decors enz. Uiteraard betekent dit een zeer grote handicap voor een schouwburg en het erge is dat de schouwburg in dit alles niet eens werd gekend. Men kwam op een gegeven dag en zag dat de achteringang gewoon niet meer bestond. Het bestuur van de stichting schouwburg wilde gisteren nog geen commentaar geven, maar overweegt wel een rechtszaak tegen het eilandgebied.

AMIGOE VRIJDAG 15 NOVEMBER 1985

WILLEMSTAD — Een brand in de machine-kamer van Centro Pro Arte, waar het luchtkoel-systeem van het theater ondergebracht is, veroorzaakte vanmorgen grote schade. Als gevolg van de brand, waarvan de oorzaak nog onbekend is, zal er voorlopig van het theater geen gebruik kunnen worden gemaakt. Alle voorstellingen worden tot nader order afgelast.

De Beurs
Donderdag 14 november 1985

"VRIEND"

WILLEMSTAD - De heer José Capricorne zou het op prijs stellen te verklaren, dat in het gisteren in de Beurs- en Nieuwsberichten gepubliceerde artikel over de heer Adrian Stahlecker ten onrechte in de laatste alinea de woorden zijn opgenomen "Mijn vriend José Capricorne". De indruk zou hiermede kunnen ontstaan dat de heer Capricorne bijvoorbeeld aan "vriendjespolitiek" zou doen. De heer Capricorne is echter zuiver en alleen bij de expositie van de heer Stahhlecker betrokken in zijn hoedanigheid van ambtenaar van de Sektie Kultuur van het Eilandgebied.

De heer Vaders, die voor de Beurs het interview afnam, wenst in dit kader te benadrukken dat de door hem geciteerde woorden geen andere bedoeling hebben dan uiting te geven aan de internationale kunstenaarsband die tussen kunstenaars over de hele wereld bestaat. Deze zinsnede is dan ook voor honderd procent vriendelijk en vriendschappelijk bedoeld.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN Vrijdag 15 november 1985

DOOR DUIVEL GELEIDDE SCHILDER NIET DE ENIGE DIE HET SPOOR BIJSTER IS

ADRIAN STAHLECKER IN CURACAOS MUSEUM

Gisteravond werd in het Curacaos Museum door de heer "Boy" Hernandez de tentoonstelling geopend van de heer A. Stahlecker, die na persoonlijke bemiddeling van de Gevolmachtigd Minister van de Nederlandse Antillen (de heer "Boy" Hernandez) op kosten van Sticusa naar Curacao gehaald is. De minister maakte kennis met de schilder via diens vriend, de heer H.J. Vaders en nodigde hem uit naar Curacao te komen. Uit dankbaarheid voor de actieve bemiddeling van het Antillenhuis en de medewerking van Sticusa bij het tot stand komen van deze expositie, kreeg de heer Hernandez van de schilder één van zijn werken aangeboden, voorstellende Koningin Beatrix, hetwelk door de minister uit naam van de bevolking van de Nederlandse Antillen in ontvangst genomen werd.

Dat de minister zelf erg gecharmeerd is van het werk van Stahlecker is uiteraard zijn goed recht. Daar het echter nog steeds tot het streven van Sticusa behoort om "Rijksgenoten over zee in de gelegenheid te stellen kennis te nemen van de West-Europese kunst in het algemeen en haar Nederlandse uitingen in het bijzonder" mogen we, gezien deze expositie, constateren dat Sticusa òf zich onder druk heeft laten zetten door het Antillenhuis, òf dat de gehele Nederlandse schilderkunst nu définitief ter ziele is.

Aan dat laatste heb ik zo mijn twijfels, maar als dat werkelijk het geval is kunnen we, middels deze expositie, getuige zijn van een rochelende doodstrijd en hebben we in elk geval op het gebied van de actualiteit niets te klagen.

Kandinsky

Het begrip "kunst" omschrijven is niet zo eenvoudig. Wie nog geen appeltje kan tekenen vindt het al een "hele kunst" als een ander een

vervolg 2.0.2.

50 jaar culturele presentaties 50 jaar culturele presentaties 50 jaar cultu

BALLET
Briozka uit Rusland
Moiseiev uit Rusland
Frula uit Joegoslavië
Winnepeg uit Canada
Ballet National de Venezuela
Ramayana Folkloristisch ballet uit Indonesië
Ballet del teatro colon uit B. Aires Argentinië
Ballet de Camara de Buenos Aires
Ballet de l'opera de Paris
All nations dance co. uit New York
Chinese danse theater "Foo Hsingh"
American concert ballet
Ballet Contemporaneo de Camara de Caracas
Le ballet Africain uit Guinea
Duquesne university tamburitzans uit U.S.A

ORKESTEN
Amsterdamsch Concertgebouw Orkest
Curaçaosch Filharmonisch Orkest
Curaçaos Symfonie Orkest
Curaçaos Jeugdorkest
Curaçao Camerata
Orquesta Filharmonica de Puerto Rico
Collegium Musicum de Caracas
Berliner Kammer Orchester
Kamerorkest uit Versailles
Berliner Camerata Musicale
Boston Sinfonietta
Orchestre de Chambre de Toulouse
Orchestre de Chambre Jean François Paillard
Sudwest Deutches Kammerorchester
Surinaams Strijkorkest
Kamerorkest "I Solisti Aqillani"

PIANORECITALS
Harold Martina
Arthur Rubinstein
Uninsky
Malcolm Frager
Walter Hautzig
Rita Bouboulidi
Albert Ferber
Wim Statius Muller
Cloria Bolivar
Monique Duphil
Luis Galve
Richard Tetley-Kardos
Vircuzni

VIOLISTEN
Yehudi Menuhin
Eric Gorsira
Be Feldbrugge
Alberto Lysi
Marietta Vogel
Ruggiero Ricci
Zvi Zeitlin
Johnny Helstone
Elmar Oliveira
Hans Christiaan Siegert
Kees Kooper
Christiaan Bor

GITAARRECITAL
Julian Coco
Eduardo Frasson
Luis Alfredo Quintero
Remy Lasten
Andres Segovia
Alirio Diaz
Dick Visser
Ida Prest i Alexandre Lagoya
Gitaarkwartet "Zarate"

CABARET
Seth Gaaikema
Rika Jansen
Paul van Vliet

De Curaçaosche Kunstkring

De Curaçaosche Kunstkring werd in 1935 opgericht. De grote initiatiefnemer was wijlen de heer Rodolfo W.F. Boskaljon, dirigent van het Curaçaosch Philharmonisch Orkest, vader van onze bekende stadgenote schilderes Lucila Engels.

De vereniging werd opgericht met het doel kunstuitingen op elk gebied te bevorderen. Zij tracht dit doel te bereiken door:
— het aanmoedigen en steunen van muziek, ballet, toneel en andere kunst- uitvoeringen door ingezetenen van Curaçao;
— het organiseren van het optreden van beroeps- artisten;
— het doen houden van lezingen en tentoonstellingen op kunstgebied.

Het bestuur van het eerste uur bestond uit:
M.J. van Westrien, voorzitter
S.M.L. Maduro, vice-voorzitter
Mevr. V.S. Noorduyn Keith, secretaresse
R.W.F. Boskaljon, penningmeester
C.S. Gorsira J.J.P.E.z., commissaris
David Capriles, commissaris
J.M. Kroon, commissaris

Zij is aangegaan voor een duur van negenentwintig jaar. De statuten werden in 1966 hernieuwd. Grappig is dat de kunstkring dus twee jaar lang eigenlijk niet heeft bestaan.

Door de vijftig jaren heen heeft de kunstkring natuurlijk vele mutaties gekend. In 1959 trad Shon Dòdò Boskaljon als voorzitter af. In die functie had hij ervoor gezorgd dat vele internationale artisten op hun Zuidamerikaanse tounees Curaçao als pleisterplaats aandeden. Hij had daartoe contact met de gebroeders Quesada, een drietal impressari-o's die in New York, Caracas en Madrid domicilie hadden.
Chr.J.H. Engels, voorzitter
Mevr. M. Struyken-de Kuiper, vice-voorzitster
Mevr. Th. Fransen-du Saar, secretaresse
A.B. Muskiet, penningmeester
H.R. van der Meulen, adj. penningmeester
H. Godschalk, commissaris
E.D.A. Sindram, commissaris

Dokter Chris Engels is jarenlang de stuwende kracht geweest in het bestuur van de kunstkring, een veelzijdige kunstenaar, wiens huis Stroomzigt heel vaak werd opengesteld voor huisconcerten.

Tientallen jaren is de Kunstkring de enige vereniging geweest die kunstuitvoeringen organiseerde, n.b. met weinig geldmiddelen, er moesten soms zelfs wissels getrokken worden bij de bank. Velen denken als zij de naam kunstkring horen direkt aan de heer A.B. Muskiet. Hij heeft 25 jaar tijd noch moeite gespaard wanneer het om de kunstkring ging. Hij heeft geprobeerd de verschillende culturele organisaties samen te bundelen, zoals het Cultureel Centrum Curaçao, de Cur. Kunstkring, de V.G.K.S., etc. Jammer genoeg is het nooit tot een overkoepelend orgaan gekomen. Want dat zou ideaal geweest zijn. Tegenwoordig zijn er vele organisaties en individuele personen die kunstuitvoeringen brengen. Door gebrek aan coördinatie kan het gebeuren dat er dan bijvoorbeeld twee ballet- uitvoeringen in dezelfde maand worden gegeven, terwijl er maandenlang geen enkele uitvoering is geweest. Het is jammer, dat men elkaars activiteiten programma niet kent, zodat men met elkaar rekening kan houden.

In 1961 werd er een voorstel gedaan door de CUROM (teneinde de maandelijks verschijnende Curomgids in die geest uit te breiden) dat dit blad meer het karakter zou krijgen van een cultureel maandblad, waarin — behalve radio- programma's — alle evenementen op het gebied van kunst vermeld zouden worden. Helaas ging deze "Culturele Kroniek" na vijf jaar ter ziele.

In het begin van haar bestaan was de kunstkring aangewezen op

scène uit het Berioska ballet.

ZANG
Marian Anderso
Beatriz Aznar
Angeles Chamo
Klasienne van d
Maria Beetstra
Rhoda Frigeiro
Louise Parker

TONEEL
Thalia
Henk van Ulsen
Compania Española de comedias uit Buenos Aires
Nederlands Marionettentheater

STRIJKKWARTETTEN
Curaçao Strijkkwartet
Edinburgh Strijkkwartet
Endres Kwartet
Surinaams Strijkkwartet

KOREN
Crescendo
Curom Koor
Wiener Sängerknaben

PANTOMIME
Wim Burkunk
Rob van Reyn

CELLISTEN
Adolfo Odnoposoff
Christine Walevska
Jehuda Hanani
Marijke Overberg
Ludwig Hoelscher

ORGANISTEN
Christian Grundmann
Simon C. Jansen
E. Power Biggs

HARPISTEN
Susana Remeny de Harasty
Nigasor Zaraleta
Lea de Boer

ENSEMBLES
Amati Ensemble uit Berlijn
L'insieme di Firenze
L'ensemble Baroque de Paris
Ensemble Instrumental André Colson

OPERACONCERT
Ensemble Marianne Blok

het theater Roxy. Later kwamen ook in aanmerking: Negropont, waar vele jeugd- voorstellingen gegeven werden, de aula van Welgelegen, Landhuis Bloemhof, landhuis Brakkeput Mei Mei, de Fortkerk, de R.K. kerk te Brievengat, het auditorium van C.C.C., het Hilton Hotel, de Tempel, de aula U.N.A., de Sociedad Bolivariana, het Curaçaosch Museum en zelfs het Avila Beach Hotel. Sinds 1967 worden de meeste uitvoeringen gebracht in Centro Pro Arte, dat daardoor eigenlijk het overkoepelend orgaan zou moeten zijn.

(Anecdote: de heer C. Gronemeyer, gouvernements- secretaris, groot muziekliefhebber en jarenlang bestuurslid, moest zelf zijn zeep en h[illegible]ddoek meenemen naar het the[illegible] Roxy voor de uitvoering.)

Na het overlijden van Chris Engels werd Robert Rojer voorzitter.

Het huidige bestuur wordt verder gevormd door:

Lucila Engels, vice-voorzitster

Joan Dorsch, secretaresse

Raquel Newton, penningmeesteresse

Harry Godschalk, commissaris

Hanneke van der Hoeven, commissaresse

Madeline Statius van Eps, commissaresse

En nu bij het 50-jarig jubileum moet men constateren dat — ondanks een indrukwekkende lijst van uitvoeringen die alle op het conto staan van de Curacaosche Kunstkring — deze vereniging niet meer is wat zij geweest is. Dat ligt mogelijkerwijs aan interne factoren, meer voor de hand ligt echter het feit dat het arrangeren van evenementen dermate kostbaar is geworden dat men de risico's daaraan verbonden niet meer kan lopen. Een enkele solist vraagt al gauw een bedrag van $ 2.000,-- voor een avond optreden. Daar komt dan de zaalhuur van bijvoorbeeld Centro Pro Arte nog bij. Een eenvoudig rekensommetje maakt dan al snel duidelijk dat de plaatskaarten dermate duur worden dat men een vrij lege zaal kan verwachten.

Het is te hopen voor het huidige bestuur dat ze de wegen weten te vinden om een beleid uit te stippelen dat de cultuur in zijn meest brede zin bij de mensen brengt. Als dat zou betekenen dat er meer van eigen bodem naar voren gebracht moet worden, dan zal dat beslist niet te versmaden zijn, als men maar dezelfde kwaliteits- eisen blijft stellen die destijds het komen van beroemde mensen naar Curaçao de moeite waard maakten. •

In 1983 en 1984 heeft de Kunstkring een work-shop georganiseerd m.m.v. HAROLD MARTINA.

In 1985 heeft de Kunstkring gelden ingezameld teneinde gouverneur Dr. René Römer een PLEYEL piano aan te bieden voor het gouverneurspaleis. De PLEYEL zal op de 24e van deze maand ingewijd worden door HAROLD MARTINA.

Centen en selectie

Het bestuur van de Curaçaosche Kunstkring bestaat uit zeven man. Een belangrijk persoon in zo'n bestuur is natuurlijk de secretaresse die veelal de contacten

Joan Dorsch, secretaresse

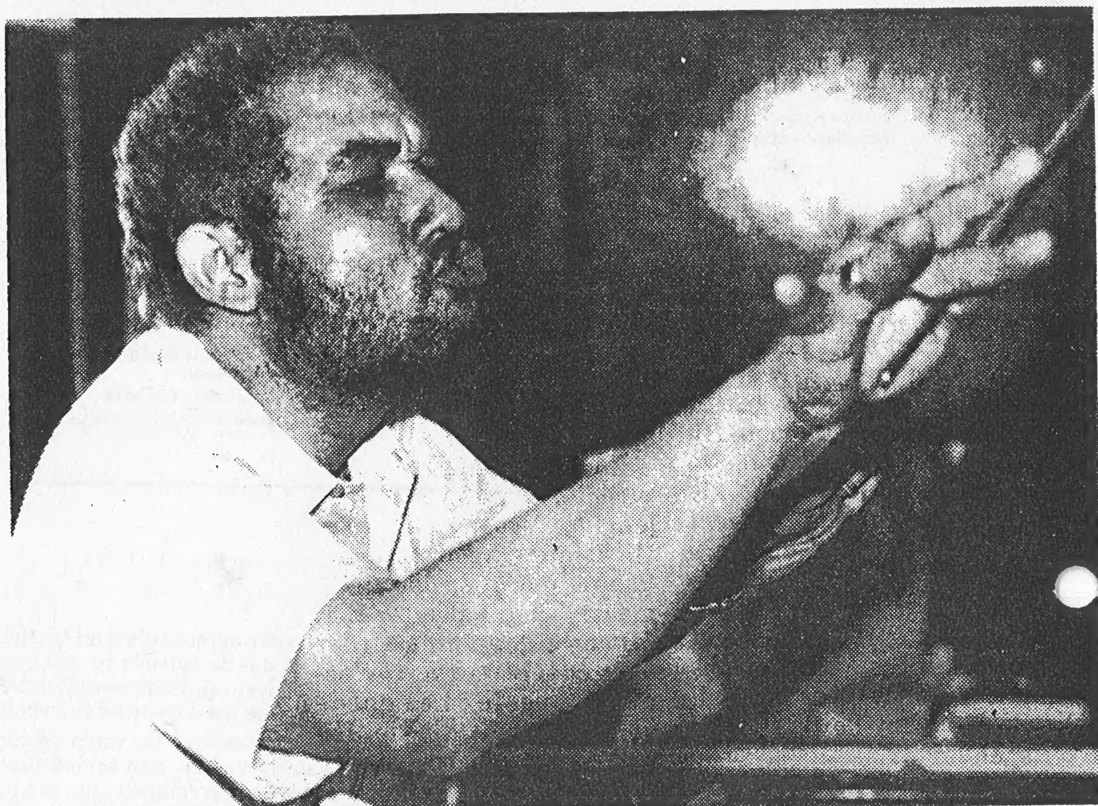
legt of onderhoudt waarover in het bestuur afspraken zijn gemaakt. Secretaresse op dit moment is Mevrouw Joan Dorsch-Evertsz. Zij is al achttien jaar werkzaam in deze functie; toch zullen de meeste mensen haar eerder kennen als de presentatrice van de t.v.-programma's Wie Wat Waar en Conoce bo isla.

Pratend over de kunstkring komt direct naar voren dat het grootste probleem gelegen is in de coördinatie. Het schijnt een onmogelijke opgave te zijn om zaken in dit opzicht te coördineren. Er bestaat geen erkenning dat een of andere groep of instantie het centrale punt zou zijn waar alle activiteiten samenkomen en van waaruit dan een zekere planning zou kunnen plaatsvinden, hetgeen uiteraard te betreuren valt. Het tot nu toe "grootste" evenement dat de Curaçaosche Kunstkring heeft georganiseerd is het bezoek geweest van het Concertgebouw Orkest onder leiding van Bernard Haitink. Honderdtwintig man sterk moest toen ondergebracht worden, hetgeen niet zo'n gemakkelijke aangelegenheid was. Nu bij gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Kunstkring zal het Orquesta Symfonica Juvenil Simon Bolivar uit Venezuela met 132 man het hiervoor genoemde evenement in groepsgrootte overtreffen. Men vraagt zich af of het onderbrengen van de orkestleden in hotels niet een duurdere aangelegenheid zal zijn dan het charteren van een vliegtuig. De kosten voor deze feestelijke happening worden trouwens voor een groot deel gedekt door bijdragen vanuit Venezuela.

De financiële kant in het algemeen vormt een wezenlijk probleem voor de Kunstkring. Helaas moet geconstateerd worden dat het maken van afspraken met kunstenaars een zaak geworden is die door de "centen" bepaald wordt. Ook hier blijkt geld meestal het voornaamste selectiecriterium. Alle evenementen tenslotte van de Kunstkring worden georganiseerd in overleg met het CCC en met de VGKS.

Middelbare scholieren concerteren

Vorig jaar vierde het Maria Immaculata Lyceum zijn 35-jarig bestaan. Ter gelegenheid van dat jubileum werd er een orkestje opgericht. En nu — alweer een poosje later — bestaat dat orkest nog steeds, alleen zijn er meer leden, afkomstig nu ook van het Peter Stuyvesant College en het Radulphus College. In het totaal zijn er 24 orkestleden. Daarnaast is er de dirigent en arrangeur, de heer Ramon Williams en de heer Pedro Casimiri, die voor organisatorische zaken zorgt.

Dit orkest dat sinds het begin van dit schooljaar iedere zaterdag en zondag oefent in de tekenzaal van het Radulphus College heeft inmiddels zo veel stukken ingestudeerd dat een concert mogelijk is geworden. De première van dit concert vindt plaats op zondag 30 november in Theater "de Tempel" om half negen 's avonds. De heer Williams heeft 3 jaar lang op de

drie middelbare scholen waar hij muziekleraar is, zijn oor te luisteren gelegd en de diverse musici persoonlijk benaderd om mee te doen in het orkest dat de naam CUMISCO draagt, een afkorting samengesteld uit de woorden CUraçosch MIddelbare SCholen Orkest.

Bij de orkestleden kan men de volgende musici aantreffen: 1e, 2e en 3e dwarsfluiten, 1e, 2e en 3e klarinetten, 1e en 2e trompetten, een altsaxofoon, een bugel, een schuiftrombone, twee fagotten, een basgitaar, en slagwerk. Het onderscheid in 1e, 2e en 3e 'iets' is het gevolg van de gevorderdheid van de spelers op hun instrument. Williams zoekt stukken uit die min of meer in het gehoor liggen en arrangeert die stukken dan voor het spelersbestand dat hij tot zijn beschikking heeft. Dat is natuurlijk een hels karwei, en soms blijkt pas in de praktijk dat hij zich in het arrangement vergist heeft, als niet ver genoeg gevorderde leerlingen plotseling zoveel kruisen en mollen op hun partituur zien staan dat de noten hun schots en scheef voor de ogen dansen.

Dan wordt de partij ter plaatse aangepast en gezocht naar de juiste toonzetting die wél door iedereen te spelen is. Het gevolg daarvan is natuurlijk dat iedere musicus op zijn niveau speelt en het resultaat van de groep als geheel voor eenieder bevredigend overkomt. Die muzikale resultaten zorgen er dan weer voor dat de musici (al of niet in de dop — sommigen hebben namelijk al jarenlange ervaring —) de repetities trouw bezoeken, want er wordt werkelijk muziek gemaakt. Williams durft van dit orkest dan ook te zeggen dat het speelt op een vrij redelijk niveau.

Al dat oefenen brengt natuurlijk met zich mee dat men ook wil concerteren, en zondag 30 november is het dan zo ver. Het programma dat de groep heeft ingestudeerd zal alles bij elkaar ongeveer een uur duren. Bij de keuze van de muziek heeft vooral een rol gespeeld — naast de praktische mogelijkheden — dat het muziek moest zijn die voor elk oor geschikt is. Men heeft die muziek niet per se in de klassieke hoek gezocht. Het betreft vooral muziek uit Musicals, uit filmtunes en evergreens; daarnaast zijn er ook muziekstukken die speciaal de jeugd van vandaag aangaan: disco- muziek aangepast aan de hiervoor genoemde instrumentele mogelijkheden.

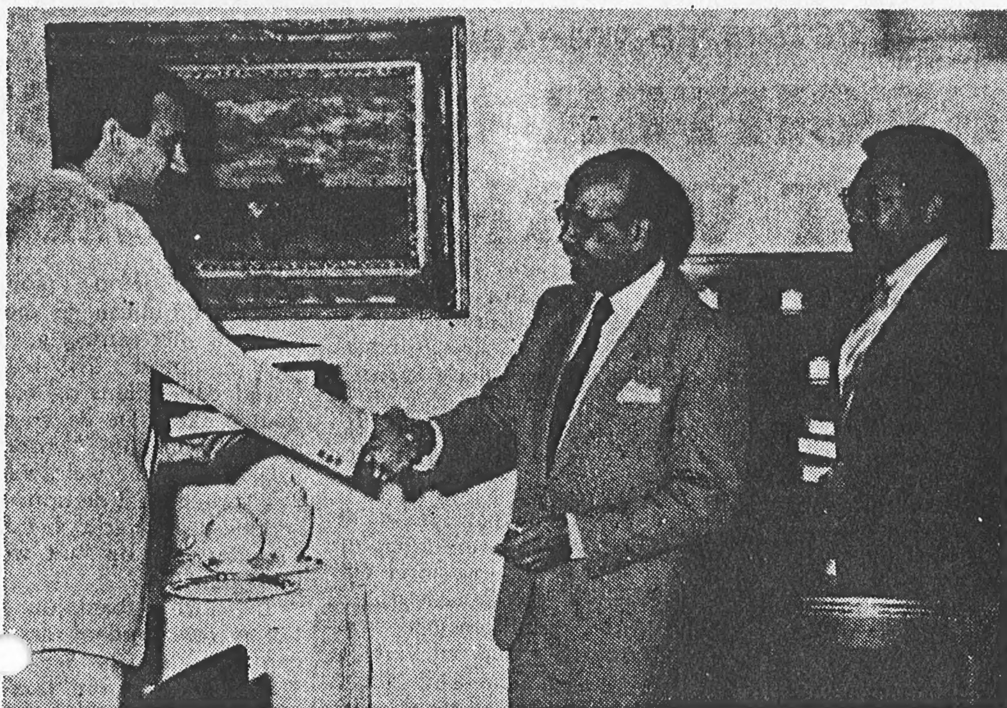
Het orkest rekent op enige belangstelling vanuit de samenleving. Dat is merkbaar aan het feit dat het niet alleen concerteert op zondag 30 november, maar ook op zaterdag 7 december daaraanvolgend, beide keren om half negen 's avonds. Zondag 8 december is er ook nog een matinee- uitvoering die 's middags om vijf uur v... start gaat. Vanaf deze plaats w... Cumisco al succes toegewenst met dit lofwaardig initiatief. Met een variant op een oud gezegde: Vaert wel ende spelet scone!

Het Curaçaosch Philharmonisch Orkest

DE BEURS

Zaterdag 16 november 1985

WILLEMSTAD – De voorzitter van de Redactie-commissie "Losbladige Wetgeving Nederlandse Antillen" mr. O. Linker overhandige onlangs de eerste drie van totaal vijf te verschijnen bundels van deze uitgave aan de Gouverneur van de Nederlandse Antillen, Zijne Excellentie dr. R.A. Romer, alsmede aan de Minister van Justitie mr. L.J. Navarro en diens ambts-voorganger ir. D.F. Martina.

De overhandiging vond plaats ten Gouverneurshuize te Sta. Barbara in aanwezigheid van enige redactieleden en medewerkers, waaronder dr. W.R. Boom, mr. E.L. Joubert, mr. drs. K. Bongenaar, mr. C. Gruning, mr. M. Bijkerk en mr. dr. Brian Mezas, dekaan van de juridische faculteit van de UNA. De bundels losbladige wetgeving Nederlandse Antillen is een project van de Stichting Tijdschrift Antilliaans Recht in nauwe samenwerking met de juridische faculteit van de UNA en met financiele steun van de landsoverheid.

Op de foto v.l.n.r.: mr. Linker, de Gouverneur en Minister Navarro.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Zaterdag 16 november 1985

INGEZONDEN

VOOROORDEEL EN POLITIEK

Met verbijstering las ik het artikel over mij in de Beurs van vrijdag j.l. door Marjo Nederlof. Het is niet mijn gewoonte te reageren op artikelen over mij in kranten en tijdschriften. Mijn principe is dat de pers "Carte Blanche" heeft. In het verleden is er dan ook veel zin en onzin over mij verschenen. Nu echter voel ik de behoefte te reageren op genoemd artikel omdat het hier niet geheel mijzelf betreft, maar ook de reputatie en de integriteit van anderen in het geding zijn. Ik vind het ongehoord dat Uw critica het Antillenhuis in de persoon van de Heer Hernandez en de stichting Sticusa in opspraak brengt.

VAN DWANG op de Sticusa door het Antillenhuis was geen sprake. De tentoonstelling kwam in vrij overleg tot stand bij welke gelegenheid de Heer Roubos (Sticusa Nederland) zijn waardering voor mijn werk uitsprak.

Gezien de wederzijdse sympathie en waardering vroeg ik de Heer Hernandez of hij mijn tentoonstelling wilde openen, waarin hij toestemde. De expositie zou gehouden worden in het C.C.C. en de Academie. Tot mijn grote verbazing hoorde ik bij mijn aankomst van de Heer Capricorne dat de tentoonstelling echter in het Museum zou plaats vinden.

Hoewel het bij een expositie de gewoonte is dat de exposant de openaar vraagt werd mij botweg medegedeeld dat gezien politieke gronden een opening door de Heer Hernandez niet wenselijk was. MIJN INZIENS PURE CENSUUR! Toen vanwege de verkiezingscampagne niemand kon openen werd mij op de dag voor de opening via Sticusa verzocht de minister alsnog te benaderen. Een nogal wonderlijke gang van zaken op de opening schitterde tal van medewerkers door hun afwezigheid.

Ik kan mij niet geheel onttrekken aan de gedachte dat Uw verslaggeefster door bepaalde lieden is ingeseind en voel ik me dan ook als een a-politieke pion in een politiek schaakspel. Hoewel Uw critica duidelijk benadrukt niet tegen mij als mens te hebben verwonderd het mij toch dat ze op de opening geen contact met mij heeft opgenomen. Duidelijk blijkt uit haar artikel dat ze met een sterk vooroordeel te werk ging bij het schrijven van haar stukje door mij schamper "de society schilder" te noemen, een naam die journalisten van de pulppers mij opspelden en waar ik komende uit een volksbuurt alleen maar trots op kan zijn. Bovendien insinueert zij dat mijn schilderijen van leden van het Koningshuis zouden zijn nageschilderd van foto's uit Privé en "Ons Koningshuis". Zoals iedere Kunstcriticus zou moeten weten poseert de Koningin zelden of nooit voor een kunstenaar alleen als het een belangrijke staatsopdracht betreft.

Bij de R.V.D. is een grote verzameling foto's van Max Koot en Vincent Mentzel die kosteloos in bruikleen worden afgestaan waarbij de kunstenaars schriftelijk moeten verklaren deze foto's niet aan derden te tonen.

Deze foto's gebruikte ik. Prins Claus poseert uberhaupt niet voor kunstenaars. Alleen prinses Irene was zo vriendelijk op Soestdijk voor mij te poseren.

Uw verslaggeefster heeft blijkbaar een goede neus voor verrotte vos daar zij mijn doek "Garnalen en mosselen" betiteld als "verrotte mosselen". Volgens mij zit ook aan de rest van haar betoog een luchtje. Gelukkig prijs ik mij dat vele gerenommeerde critici in Nederland en Spanje prijzen (zie mijn kritiek boeken op de tentoonstelling uitgestald. Ik vraag mij af in hoeverre zij bevoegd is. Wat ze bereikt heeft is, dat mijn positie en verblijf in Curacao volledig ondermijnd is en ik kwam met zoveel enthousiasme naar dit mooie eiland.

De duivel leidde mij niet in de dorre vlakte maar blijkbaar naar Curacao in de verkiezingsperiode.

Adrian Stahlecker

Een tentoonstelling van Adrian Stahlecker

Theater in het Curaçaos Museum

AL ENIGE DAGEN geleden had ik een vraaggesprek met de Nederlandse kunstschilder, (voorheen ook) galeriehouder en restaurateur Adrian Stahlecker. De loop van de fortuin echter bepaalde dat ik eerst vandaag daar verslag van kan doen. Vanaf 14 november al tot en met 26 november aanstaande is van deze kunstenaar werk te zien in het museum. Voor de schilder is dit ongetwijfeld een buitenkansje, dat hij op deze manier enige tijd kan overwinteren; voor de museum- directie is zijn komst waarschijnlijk een volslagen verrassing, want deze kunstenaar stond niet op het programma. De tentoonstelling kwam tot stand door samenwerking tussen Antillenhuis en Sticusa.

Adrian Stahlecker is een vriendelijk mens. Hij praat vlot en aardig over zijn leven als kunstenaar, levensgenieter, vrijbuiter, want alle drie verenigt hij in zich. Een licht Haags accent zorgt ervoor dat ik hem vraag, of hij zich ook zo'n beetje 'een vrije jongen' voelt, hetgeen hij volmondig bevestigt. Het zou me verder trouwens niet verbaasd hebben als zijn hoofd met de lange haren getooid zou zijn geweest met een grote, zwarte flambard en als een wijde, zwarte, met rode zij gevoerde mantel om z'n schouders gedrapeerd had gehangen. Stahlecker zou zoiets kunnen dragen.

Hij schilderde en exposeerde al heel jong. Zijn opleiding kreeg hij met tussenpozen aan de vrije Academie in Den Haag; hij moest namelijk zelf z'n studie betalen, en kon daar alleen terecht als hij weer geld had. Als hij 18 jaar oud is, houdt hij zijn eerste expositie in Den Haag. Van huis uit is hij niet zo opgevoed in de kunst, maar direct al wordt er werk van hem verkocht en verschijnen er lovende kritieken in de kranten. Hij staat zelf een beetje verbaasd over zijn succes.

Na die eerste expositie leert hij zichzelf wat Spaans en trekt naar Spanje. Daar houdt hij in Madrid in 1962 z'n 2e expositie. Middelerwijl zorgt hij voor z'n levens- onderhoud door allerlei zaken aan te grijpen, die een vrije jongen zich kan permitteren: stewart op de grote vaart, reisleider, gids e.d.

Op de tentoonstelling in het museum (die zowel werk uit vroegere tijd bevat als meer recent) zijn een aardig aantal portretten geëxposeerd. Van Charlotte Köhler, van Mary Dresselhuys, van Mathilde Willink en ook van koningin Beatrix. De drie eerstgenoemde hebben voor hem geposeerd; Beatrix niet, al zou hij dat wel graag gewild hebben. Die portretten niettemin maken duidelijk dat Stahlecker houdt van theater, misschien zelfs van het theatrale. Dat geeft hijzelf hartgrondig toe, en daarover zijn ook schitterende anecdotes te vertellen, zoals toen hij in de Volkskrant (nadat Beatrix net tot koningin was gekroond) via een grote advertentie van wel *f*.3.500,- zijn schilderij van haar te koop aanbood met mededeling "ter overname aangeboden: Vorstin met Huis den Bosch, tegen elk redelijk bod". Zelf noemt hij zoiets "stuntjes voor de publiciteit, en die maken de discussie los, en dat vind ik belangrijk. Er zijn dan mensen die m'n werk dan goed of niet goed vinden. D'r wordt over gepraat".

***

Op de tentoonstelling hangt een getekend portret van Mary Dresselhuys. Dat vind ik erg goed. Ik hoef voor dat portret Mary Dresselhuys niet te kennen; die tekening is op zichzelf voldoende: ingetogen, verstild en toch expressief. Daarnaast zijn er de olieverf- schilderijen en tekeningen in pastel. Van de olieverf- schilderijen vind ik de stillevens het mooist: een bord garnalen met daaromheen champignons geven door kleur- en vlak- verdeling heen dat de abstractie als het ware 'om de hoek komt kijken'. In de overige olieverfschilderijen vind ik het theatrale ervan te overheersend; in de tekeningen — waarbij het theater vaak onderwerp is — vind ik de uitwerking ervan te mager: een mens met bijvoorbeeld een dier op schoot die dezelfde gelaatsexpressie hebben... Hoe zou dat zijn als die koppelaarster die aan de drank is (ook daarvan is een tekening aanwezig) één van vorm gaat worden met haar fles?

***

Ook na gesprek met Stahlecker blijf ik met de vraag zitten, waarom juist deze kunstenaar vanuit Nederland naar de Antillen moest komen. Misschien schuilt er een beleid achter dat ik niet ken, maar begrijpen doe ik het niet en de tentoonstelling zelf maakt dat niet duidelijk. In juni van dit jaar slaagde aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag de Curaçaoënaar Steve Bridgewater; hij behoorde tot de drie besten van zijn jaar. Hoewel ik Adrian Stahlecker zijn overwinterings- reisje wel gun,.....

SYBREN PAUL

... de schilder geeft een uitleg aan Gevolmachtigde minister mr Boy Hernandez...